

Jegyzőkönyv

Készült a Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő testületének 2026. szeptember 14-én megtartott testületi üléséről.

Helye: Székesfehérvár Városháza 114. számú hivatali helyiség

Jelen vannak:

Varga István Attila

Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat – elnök

Nagy Lajos

Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat – elnökhelyettes

Jelenlévő meghívottak:

Török Ferencné Hollósi Sára-

Polgármesteri Hivatal Humán Erőforrás Gazdálkodási és Koordinációs Főosztály munkatársa

Varga István Attila elnök a testületi ülést 9 órakor megnyitotta. Köszöntötte megjelent képviselő társát, valamint a Polgármesteri Hivatal meghívottját. Megállapította, hogy a testület 2 fővel megjelent, így az ülés határozatképes.

Varga István Attila elnök a 2026. szeptember 14-i testületi ülés jegyzőkönyvének a hitelesítésére javasolta Nagy Lajos elnökhelyettes megválasztását és kérte, hogy a javaslat elfogadásáról szavazzon a testület.

A testület 2 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül fogadta el az alábbi határozatot:

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének **35/2026.(IX.14.) határozata** a jegyzőkönyv-hitelesítő személyének megválasztásáról

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2026. szeptember 14-i testületi ülése jegyzőkönyvének hitelesítésére Nagy Lajos képviselőt választotta meg.

Varga István Attila elnök javasolta, hogy a kiküldött meghívón szereplő napirendi pontokat fogadja el a testület.

A testület 2 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta az alábbi határozatot az ülés napirendi pontjairól:

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének **36/2026.(IX.14.) határozata** a 2026. szeptember 14-i testületi ülés napirendjéről

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2026. szeptember 14-i testületi ülés napirendjéről:

Napirendi pontok:

1. Javaslat a FEDOK 2026. Fesztiválon az örmény Nur együttes fellépésének támogatására;
2. Beszámolók.

1. napirend

Varga István Attila elnök elmondta, hogy 2026. október 8. és 10-e között kerül megrendezésre a Kodolányi Egyetem Campusán a FEDOK 2026. II. Fehérvári Dokumentumfilm Fesztivál. Színes programmal várják az érdeklődőket, akik nem csak filmekkel, de számos kulturális érdekességgel találkozhatnak, ha ellátogatnak az esemény helyszínére, a Rákóczi út 25. szám alá.

A Fesztivál nyitónapján fellép a budapesti örmény NUR együttes, melynek szereplését az örmény kultúra megismertetése és népszerűsítése érdekében a Testület támogatni kívánja. /1. számú melléklet/

Javasolta, hogy a szervezés és a fellépés költségeit 250 ezer forint összeggel támogassák, melynek fedezete a nemzetiségi önkormányzat éves költségvetésében rendelkezésre áll.

Varga István Attila elnök kérte, hogy szavazzanak az elhangzott javaslatról.

A testület 2 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta az alábbi határozatot:

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének **37/2026.(IX.14.) határozata** a FEDOK 2026. Fesztiválon az örmény Nur együttes fellépésének támogatásáról

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy a Székesfehérváron 2026. október 8-10. között megrendezésre kerülő FEDOK 2026. II. Fehérvári Dokumentumfilm Fesztiválon az örmény Nur együttes fellépését 250 ezer forint összeggel támogatja, az örmény kultúra

megismertetése és terjesztése érdekében. A pénzügyi fedezet a nemzetiségi önkormányzat éves költségvetésében rendelkezésre áll.

2. napirend

Varga István Attila elnök a 2. számú melléklet szerint beszámolt a 2026. augusztus hónap önkormányzati vonatkozású eseményeiről. Kérte, hogy külön-külön szavazzanak ezek elfogadásáról, *elsőként* a gyermektábor beszámolójáról.

A testület 2 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta az alábbi határozatot:

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének **38/2026.(IX.14.) határozata** örmény nyári gyermektábor szervezésében való közreműködésről

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete beszámolót hallgatott meg és fogadott el a 2026. augusztus 6-10-ig, Kabókapusztán tartott örmény nyári gyerektábor tartásáról, melynek költségeit 100 ezer forinttal támogatta a Testület. A táborozók között székesfehérvári gyermekek is voltak.

Varga István Attila elnök kérte, hogy *másodikként* az örmény népviseleteket bemutató kiállítás beszámolójáról szavazzanak.

A testület 2 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta az alábbi határozatot:

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének **39/2026.(IX.14.) határozata** örmény népviseleti kiállítás tartásáról

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete beszámolót hallgatott meg és fogadott el a 2026. augusztus 19-én megnyitott és egy hétig megtekinthető, az örmény népviseleteket bemutató kiállításról, mely a Székesfehérvári Királyi Napok rendezvénysorozathoz kapcsolódva került megtartásra és nagy számú megtekintőt vonzott.

Varga István Attila elnök kérte, hogy *harmadikként* az erzsébetfalvi zarándoklaton és búcsún való részvétel beszámolójáról szavazzanak.

A testület 2 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta az alábbi határozatot:

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének **40/2026.(IX.14.) határozata** a 2026. augusztus 15-16. közti erzsébetfalvi zárandoklaton és búcsún való részvételről

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete beszámolót hallgatott meg és fogadott el a 2026. augusztus 15-16. között, az erdélyi Erzsébetfalván rendezett örmény zárandoklaton és búcsún való részvételről, melyen a székesfehérvári örmény közösséget Varga István Attila elnök és Nagy Lajos elnökhelyettes képviselte.

Varga István Attila elnök kérte, hogy *negyedikként* a Fehérvári Polgárok Egyesületével közös irodalmi és zenés est tartásának beszámolójáról szavazzanak.

A testület 2 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta az alábbi határozatot:

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének **41/2026.(IX.14.) határozata** a Fehérvári Polgárok Egyesületével közös irodalmi és zenés est tartásának beszámolójáról

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete beszámolót hallgatott meg és fogadott el a 2026. augusztus 22-én, a székesfehérvári Oskola utca 10. szám alatti Városi Képtár udvarán „Zenélő Kultúr Udvar” elnevezéssel rendezett zenés irodalmi programról, melyben a budapesti örmény színház is fellépett a Testület támogatásával.

Varga István Attila elnök kérte, hogy *ötödikként* a Székesfehérvári Lengyel Nemzetiségi Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás beszámolójáról szavazzanak.

A testület 2 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta az alábbi határozatot:

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének **42/2026.(IX.14.) határozata** a Székesfehérvári Lengyel Nemzetiségi Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás beszámolójáról

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete beszámolót hallgatott meg és fogadott el a Székesfehérvári Lengyel Nemzetiségi Önkormányzattal 2026. augusztus 27-én kötött együttműködési megállapodásról.

Varga István Attila elnök egyéb ügy nem lévén, megköszönte a testületnek és a meghívottnak a részvételt, az ülést bezárta 10 órakor.

.....
elnök

k. m. f.

.....
jegyzőkönyv hitelesítő

Melléklet: Jelenléti ív, meghívó

1. számú melléklet- Programmeghívó
2. számú melléklet- Beszámoló és fotómelléklet

J E L E N L É T I Í V

Készült a Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat 2026. szeptember 07-én tartott testületi üléséről:

1./ Nagy Lajos

2./ Varga István Attila

Meghívottak Székesfehérvár MJV.

Polgármesteri Hivatal részéről:

1./ Pápai Erzsébet

2./ Török Ferencné Hollósi Sára

Székesfehérvár, 2026. szeptember 07.

Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat
Székesfehérvár, Városház tér 1.

Kapják: Varga István Attila- elnök
Nagy Lajos- elnökhelyettes
Dr. Bóka Viktor- főjegyző

MEGHÍVÓ

A Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat képviselő testülete a Székesfehérvár, Városháza 114. számú helyiségben 2026. szeptember 07-én, 9 órakor testületi ülést tart, amelyre ezúton tisztelettel meghívom.

Napirendi pontok:

1. Javaslat a FEDOK 2026. Fesztiválon az örmény Nur együttes fellépésének támogatására;
2. Beszámolók.

Székesfehérvár, 2026. augusztus 31.

Varga István Attila
elnök

1. oldal

80 PERC ALATT A FÖLD KÖRÜL

Fókuszban: **Örményország**

Zenés utazás a világ körül

Alma Latina

NUR EGYÜTTES

Székesfehérvár, Rákóczi út 25.

Kodolányi János Egyetem

A belépés
díjtan

2026. okt. 08.

15:00h

Székesfehérvári
Örmény
Nemzetiségi
Önkormányzat

Beszámoló 2026. augusztus hónap önkormányzati vonatkozású eseményeiről

Az Országos Örmény Nemzetiségi Önkormányzat társszervezőkkel együttesen **2026. augusztus 6-tól 10-ig** rendezte meg a hagyományos örmény nemzetiségi gyermektáborát az Enying mellett található Kabóka Lovastanyán. Nagy örömeikre az idei évben is voltak székesfehérvári résztvevői az eseménynek. Színes, változatos programok várták a táborozókat, akik az örmény kultúra széles aspektusaival ismerkedhettek meg. A táboroztatás költségeit a Székesfehérvári Örmény Önkormányzat is támogatta 100 ezer forint összeggel. /1. számú fotómelléklet/

Varga István Attila elnök elmondta, hogy a nemzetiségi önkormányzat a Királyi Napok rendezvénysorozathoz kapcsolódva képkiallítást és megnyitó ünnepséget szervez a XIX. századi örmény népviseletek bemutatására. A megnyitóra **2026. augusztus 19-én** kerül sor a Fő utca 3. szám alatt található Márványudvarban. /2. számú fotómelléklet/

Rövid történelmi bevezető: Az örmények őshazája a Kaukázustól délre, a Ván-Szeván-Urmia tavak háromszöge által közrefogott területen, az Örmény-fennsíkon volt. Az örménység a fennsík őshonos lakóiból, továbbá a bevándorló indoeurópai törzsekből kovácsolódott etnikai, nyelvi és kulturális szempontból egységes egésszé. A néppé válás folyamatának első bizonyítéka a Krisztus előtt 520-ból származó perzsanyelvű behisztuni felirat, mely a területet Armina-országgént említi.

Az örmény nyelv az indoeurópai nyelvcsalád tagja, közvetlen nyelvi rokona akárcsak a görögnek nincsen.

Az első örmény királyságot a Jervandidák alapították a Kr.e. IV. században. Az örmények mai lélekszáma 10-12 millióra tehető. Ebből mintegy 3.5 millióan élnek az anyaországban, az 1991 óta független Örmény Köztársaságban. A fennmaradó örménység a világon szétszórva, a Közel-Keleten, a Földközi-tenger partvidékén, Afrika északi részén majd a 17-18 században már Közép- és Nyugat-Európa országaiban, Amerikától Ausztráliáig diaszpórában él.

Nagyobb számban 1672-ben érkeztek örmények Magyarország területére. Az első magyar armenológus, azaz az örménység történelmét kutató tudós férfiú nem más volt, mint Mikes Kelemen. Ő az, aki száműzetésében, Rodostóból írt leveleiben hosszan beszámol az örmény szokásokról. Környezetében sok menekült örmény élt, akik erősen őrizték identitásukat és meghatározó részei voltak az akkori társadalomnak.

Az 1848-as szabadságharc idején a tábornokok és a közkatonák között is nevezetes örmény családok fiai harcoltak a szabadságért, konkrétan a 13 vértanú közül 2 kivégzett vértanú örmény volt - Kiss Ernő honvéd altábornagy és Lázár Vilmos honvéd ezredes. Kossuth Lajos, aki törökországi emigrációja során megismerkedett az örménységgel, nem egy írásában jelezte, hogy milyen erős az örmények szabadságvágya.

A ruha, amely mesél - Képzeld el, ahogy egy örmény asszony reggel felkel, kilép a házából, és hosszú, hímzett ruháján megcsillan a napfény. Az övét szorosan köti meg – ahogy az édesanyja is tanította. Fején kendő, mellkasán ezüst ékszer, szíve tele történetekkel. Minden mozdulatával múltat hord – és jövőt is. Az örmény népviselet több mint ruha. Ez a nép évszázadokon át hordozta magával identitását – néha templomokban, néha dalokban, máskor éppen a ruhákban.

A 19. és 20. században, amikor még a hétköznapiak is ünnepnek számítottak, a népviselet nemcsak takart – hanem mesélt. A női ruhák gazdagon hímzettek voltak – virágokkal, gránátalmával, keresztekkel. A selyem és a gyapjú, a kézzel szőtt anyagok lágyan estek az

asszonyok testére – miközben tartásuk és méltóságuk egy pillanatig sem lankadt.

A férfiak viselete szintén méltóságteljes volt. Hosszú kaftán, szíjas öv, néha díszes kard. A férfi nem csak családfő volt, hanem védelmező, a közösség tartóoszlopa. Ruháján ezt is látni lehetett – a szabásban, a színekben, a kézzel készült díszítésekben.

Fontos tudni, hogy nem volt egységes „örmény népviselet”. Ahány táj, annyi forma és szín. Karabakh-ban sötétebb tónusokat használtak, Zeytun vidékén világos, napfényes ruhák készültek, Erzurum-ban pedig már keleti hatások is megjelentek – a török-perzsa motívumokkal.

Mégis volt valami közös ezekben a viseletekben. Az, hogy nem gépek szőtték őket. Nem tömeggyártásban készültek. Hanem kézzől kézre, anyáról lányra, apáról fiúra szálltak. És minden öltésben ott volt a hit, a kitartás és a túlélés reménye. Ma már ritkán látni ezeket a ruhákat az utcán. De ünnepeken, esküvőkön, templomi szertartásokon újra életre kelnek. És ha jól figyelünk, nemcsak ruhát látunk – hanem történelmet. Egy nép sorsát. Egy olyan népét, amely tudta, hogy az öltözet nem csak védelem – hanem örökség is. Ma ezt az örökséget idézzük meg – képekkel, emlékekkel. Köszönöm, hogy velem tartanak ebben a múltidéző utazásban. Társadalmi helyzetüket tekintve a betelepedett örmények főleg iparosok és kereskedők voltak, a bőrfeldolgozásban utolérhetetlenek, a marhakereskedelemben elsők. Az örmény népviselet általános elnevezése a „taraz”, ami egymagában jelenti azt, hogy ruha, divat, kinézet, viselet, megjelenés, egyenruha. A pontos felépítése, formája, színe, díszítése országon belül tájegységenként változik, attól is függően, hogy mely területeket milyen külső benyomás ért vagy milyen a helyi klíma. Alapvetően a számos kisebb-nagyobb változatokat két fő csoportba osztják fel, keleti és nyugati örmény viselet. De bárhog is változik országszerte a tradicionális öltözet, az anyagválasztásban, díszítésben és színek használatában mindenhol megmutatja viselőjének szociális és gazdasági helyzetét.

2026. augusztus 15-16-án került megrendezésre Erdélyben, a Szeben megyei Erzsébetfalván /Dumbraveni/ a 2026. évi Európai Örmény Diaszpóra találkozó. A kontinens örmény közösségei itt gyűltek össze, mintegy 500-700 ember vett részt az eseményen.

A program legfőbb eseménye a Szent Erzsébet plébániatemplomban megtartott mise volt, melyet egy körmenet, egy búcsú követett. Ez a templom az erdélyi örmény katolikus közösség mementója.

A rendezvényen Varga István Attila elnök és Nagy Lajos elnökhelyettes vettek részt, továbbá Sólyomvári György korábbi képviselő is. A Házigazda a helyi Örmény Közösség vezetője, Calinescu Ioan volt, akivel magyar és román nyelven tudtunk nagyon sokat beszélgetni a 3 napban. Az ő fia – aki Németországban él és hazajött erre a fontos eseményre – eljött értünk a Marosvásárhelyi reptérre majd egy közös vacsorán vettünk részt a már ott lévő örmény világi és egyházi vezetőkkel. A Budapest 11. kerület Önkormányzat kérésére 4 nagy könyv-csomagot vittünk el 4 fontos vezetőnek, melyeket át is adtunk.

Az ünnepség előtt a Székesfehérvári delegációt fogadta Emil Dârloşan a város polgármestere és Dr. Kovács Gergely Gyulafehérvári érsek, örmény apostoli kormányzó, akinek átadták Székesfehérvár Önkormányzatának és a Székesfehérvári Egyházmegye ajándékait. Volt szerencsénk találkozni a Marosvásárhelyi Örmény - Magyar Kulturális Egyesület és az Erdélyi Magyarörmények Szövetségének tagjaival is.

" A székesfehérvári kollégám Varga István elnök jóvoltából, most nyáron a második könyvcsomagot volt szerencsém az erdélyi magyar-örmény közösségeknek eljuttatnom. Erzsébetvárosi Örmény Katolikus Plébániára Dr Gál Hunor atyának, Marosvásárhelyre Dr Puskás Attila elnöknek, az Örmény Magyar Kulturális Egyesületnek, amit helyettese Kálmán Attila továbbít majd, és a Gyergyószentmiklósi Örmény Katolikus Egyesület elnökének Kulcsár Attila elnöknek, akik nagy örömmel vették a küldeményeimet. Marosváry István elnök Újbuda Örmény Önkormányzata "

Itt van ez a városka, amelyre szintén büszke lehetne a város és a megye vezetősége is, hiszen a központjában található az egyik ritkaság örmény katolikus templom, valamint az Apaffy-kastély. Itt olvashatják Ioan Calinescu elnök úr, házigazdánk beszámolóját:

Dumbrăveni örményei, a „Szent Erzsébet” templom és közel 30 év az örmény örökség szolgálatában

Augusztus 15-e, Szent Mária napja számomra közel 30 éve több, mint ünnepnap. Ez a nap a dumbrăveni „Szent Erzsébet” örmény katolikus templomhoz, az örmény közösséghez és egy 1996-ban elkezdett munkához kapcsolódik, amelyet a mai napig folytatok.

Ahhoz azonban, hogy megértsük, miért érdemel ez a templom ennyi törődést, és miért olyan fontos az örmény örökség Dumbrăveni számára, el kell mesélni azoknak az örményeknek a történetét is, akik ezt a várost Erdély egyik legfontosabb örmény központjává tették.

Ibásfalvától Erzsébetvárosig

Az örmények jelentős számban telepedtek le Erdélyben a 17. század második felében. Sokan közülük a korábban Moldvában letelepedett örmény közösségekből érkeztek, és különösen 1671–1672 körül keltek át Erdélybe.

I. Mihail Apafi fejedelem engedélyezte nekik, hogy letelepedjenek az Ibaşfalu birtokon, a jelenlegi Dumbrăveni régi nevén.

Leginkább képzett kereskedők és kézművesek voltak, és a közösség gyorsan fejlődött. Gazdasági tevékenységükkel az örmények döntően hozzájárultak ahhoz, hogy a város Erdély fontos kereskedelmi központjává váljon.

1733-ban VI. Károly császár fontos önkormányzati jogokat adományozott nekik, és a város Erzsébetváros néven vált ismertté.

A közösség megválaszthatta helyi vezetőit, és gazdasági és kereskedelmi kiváltságokban részesülhetett. Később, Mária Terézia uralkodása alatt ezek a jogok megszilárdultak.

Dumbrăveni – Erzsébetváros így Szamosújvárral – Szamosújvárral együtt az erdélyi örmények két fő történelmi központjának egyikévé vált.

Az örmények fontos szerepet játszottak a kereskedelemben, a kézművességben és a közigazgatásban, házakat és középületeket építettek, és különös figyelmet fordítottak az oktatásra. Már 1685-ben említik egy örmény iskola létezését Dumbrăveniiben.

Idővel a közösség egyre inkább integrálódott az erdélyi társadalomba. A használt nyelv megváltozott, sok családnevet módosítottak vagy adaptáltak, és az erdélyi örmények áttértek az örmény rítusú katolikus hitre.

De a közösség gyökerei és emléke megmaradt.

A Szent Erzsébet Örmény Katolikus Templom

A közösség erejének és fontosságának legimpozánsabb tanúbizonysága a Szent Erzsébet Örmény Katolikus Templom.

A jelenlegi épület építése 1766-ban kezdődött, az erzsébetvárosi örmény közösség csúcsfejlődésének időszakában.

A templom méretei talán többet elárulnak, mint bármely dokumentum arról, hogy mit képviselt ez a közösség.

Nem egy kis és elszigetelt közösség temploma volt. Egy város szellemi központja volt, amelyben az örmények alapvető gazdasági, közigazgatási és kulturális szerepet játszottak.

Az évszázadok során azonban a templom nehéz időket élt át. 1927-ben egy erős vihar lerombolta az egyik torony kupoláját, és ennek az eseménynek a nyomai ma is láthatók.

Idővel az örmények száma Dumbrăveniiben drámaian csökkent. Voltak elvándorlások, asszimiláció és történelmi változások, amelyek miatt a régi közösség egyre kisebb és kisebb lett.

De az örökség megmaradt.

És az erkölcsi köteleesség is megmaradt, hogy megőrizzük.

Számomra ez a munka 1996-ban kezdődött.

Ekkor kezdtem aktívan részt venni Dumbrăveni templomának és örmény örökségének népszerűsítésében, először a helyi közösségen belül, majd Erdélyben és országszerte.

Augusztus 15-e, Szűz Mária ünnepe körül minden évben igyekeztem embereket hozni Dumbrăveniibe és ebbe a templomba.

Kulturális eseményeket, találkozókat és különféle akciókat szerveztünk és támogattunk, amelyeken keresztül ismertté vált a templom és a dumbrăveni örmények története.

Idővel együttműködések alakítottunk ki a magyarországi örmény közösségekkel, az erdélyi katolikus közösségekkel, később pedig Románia különböző területeiről származó örmény közösségekkel és szervezetekkel.

Úgy gondoltuk, hogy ha meg akarjuk menteni ezt a templomot, nem elég arról beszélni, hogy milyen szép vagy fontos.

Valami konkrétumot kellett tenni.

A Dumbrăveni Örmény Alapítvány

A Dumbrăveni Örmény Alapítványt azért hoztuk létre, hogy olyan alapot teremtsünk, amelyen keresztül konkrétan támogathatjuk a templomot, forrásokat vonzhatunk be, és tevékenységeket szervezhetünk örökségünk megőrzése és népszerűsítése érdekében.

Az évek során a lehetőségekhez mérten különféle karbantartási munkákat és kisebb felújításokat végeztünk el, amelyekre a templomnak sürgősen szüksége volt, beleértve a tető felújítására irányuló fontos beavatkozásokat is.

Közreműködésünknek és azoknak az embereknek a támogatásának köszönhetően, akik megértették a műemlék fontosságát, forrásokat lehetett gyűjteni, és olyan munkákat lehetett elvégezni, amelyeket már nem lehetett halogatni.

De a nagy probléma továbbra is a teljes műemlék helyreállítása maradt.

Ami a finanszírozás előtt nem látható

Egy ilyen műemlék felújításához vezető út nagyon hosszú.

Manapság gyakran hallunk olyan kifejezéseket, mint a „forrásokhoz hozzáfértünk”, „elkészült egy projekt” vagy „a projekt finanszírozást kapott”.

Kívülről egyszerűnek tűnhet.

A valóságban, mielőtt egy ilyen méretű műemlék egyáltalán eljutna a finanszírozási kérelemig, évekig tartó munka vár rá, amelyet a nyilvánosság nem lát.

Idő kell hozzá.

Pénz kell hozzá.

Dokumentáció, intézményekbe való utazás, találkozók, jóváhagyások, költségek, szakemberek felkutatása és az európai forrásokhoz való hozzáféréshez szükséges projektek előkészítésére alkalmas emberek megtalálása szükséges.

Megoldásokat kell találni, tanulmányokat kell készíteni, dokumentációt kell kitölteni és újra kell készíteni, és számtalan megbeszélést kell lefolytatni intézményekkel és szakemberekkel.

Néha hónapokig vagy évekig kell dolgozni, amíg egy projekt eljut arra a pontra, hogy benyújtható legyen.

És ha egy szakasz kudarcot vall, újrakezdik. Sokszor kellett újrakezdenem.

Mindezeket a dolgokat az évek során azért tettem, mert hittem abban, hogy a dumbrăveni-i örmény katolikus egyház megéri a megmentést és a visszaadást az utánunk következő generációknak.

Ezt a munkát éveken át végeztük, azokkal az emberekkel együtt, akik velünk voltak, hogy a dumbrăveni-i örmény katolikus egyház egy napon elérhesse a szükséges restaurálást.

Végső soron ezek az erőfeszítések tették lehetővé, hogy a projekt elérje azt a szakaszt, ahol a dumbrăveni városháza hozzájárulhatott a megvalósíthatósági tanulmány és a műszaki projekt szükséges társfinanszírozásának egy részéhez, a projekt tulajdonosa pedig az örmény katolikus plébánia volt.

Ez egy olyan hozzájárulás, amelyet nagyra értékelek és nagyra értékelek.

Az évek óta tartó erőfeszítések a templom népszerűsítése, karbantartása, az elvégzett munkák, a források bevonása, az örmény közösségekkel való kapcsolatok kiépítése, a szakemberek és a finanszírozási megoldások felkutatása, valamint a restaurálás előkészítése érdekében már jóval korábban elkezdődtek.

Fontosnak tartom, hogy minden hozzájárulást pontosan úgy mutassanak be, ahogyan az volt.

Nagyra értékelem és nagyra értékelem az ehhez a műemlékhez nyújtott minden támogatást. A restaurálását egyetlen személy vagy egyetlen intézmény nem tudja elvégezni.

Ugyanilyen fontosnak tartom azonban, hogy ismert legyen az idáig vezető út.

Közel 30 év, melyben a kultúra életben tartotta a templomot

Ez alatt a közel 30 év alatt nemcsak az épület gondozásával, hanem a kultúra révén is igyekeztem életben tartani a templomot.

Számomra a templom megmentése soha nem csak falakat és tetőt jelentett.

Egy műemlék is meghal, amikor az emberek elfelejtik.

Ezért 1996-tól kezdődően minden évben kulturális rendezvényeket, találkozókat és eseményeket

szervezek és támogatók. Embereket hoztam a templomba, és folyamatosan igyekeztem megismertetni Dumbrăveni örmény örökségét.

Népszerűsítettem a dumbrăveni templomot, Erdélyben és országszerte.

Kapcsolatokat építettem ki a magyarországi örményekkel, majd a romániai örmény közösségekkel.

Megpróbáltam megismertetni ennek a helynek a történetét.

És ezt ma is teszem.

Az idejéről

Idén, augusztus 15-én a Szent Erzsébet örmény katolikus templom ismét kulturális események helyszíne volt.

Az augusztus 15. körül szervezett és a "Dumbrăveni Napok" keretében bemutatott események alkalmával gyönyörű művészeti pillanatokra került sor a templomban, többek között ismert tenorok koncertjére, és más művészek is részt vettek az eseményen.

Örömmel töltött el, hogy az örmény katolikus templom ismét megtelt emberekkel.

Örömmel láttam, hogy egy olyan emlékmű, amelyért ennyi munkát fektettek, továbbra is vonzza az embereket.

Ugyanakkor szerettem volna, ha amikor az ilyen eseményekről nyilvánosan beszélnek, a dumbrăveni örmény közösségre is emlékeznek, akik megőrizték ezt az örökséget, és akik továbbra is részt vesznek a templom körüli kulturális tevékenységek szervezésében.

Voltak interjúk és előadások az eseményről, de az örmény közösség hozzájárulása és szerepe a templom megőrzésében és népszerűsítésében sajnos szinte említés nélkül maradt.

Nem azért mondom ezt, hogy bárki érdemeit elkobozzam.

Nem kell senkinek olyan érdemeket tulajdonítania nekünk, amelyek nem a mieink.

De azt sem tartom helyesnek, hogy egy közösség, a pap és az emberek munkája, akik évszázadok óta életben tartották ezt a helyet, eltűnjön, amikor hivatalos beszédek és kamerák jönnek.

Épp ellenkezőleg, hiszem, hogy az örmény egyház megmentéséhez együttműködésre van szükségünk: az örmény katolikus egyházközségre, az örmény közösségre, a helyi közigazgatásra, az intézményekre, a szakemberekre és mindazokra, akik segíteni akarnak.

De az együttműködés azt is jelenti, hogy tiszteletben tartjuk mindenki hozzájárulását.

Az egyház ma nem jutott el oda, hogy egyik napról a másikra tudjon beszélni a helyreállítási projektekről.

Majdnem 30 évnyi erőfeszítés, próbálkozás történt, projektek, kapcsolatok ápolása örmény közösségekkel, finanszírozás keresése és azon munkálkodás, hogy ez az emlékmű álljon.

Közel három évtized telt el 1996 óta.

Ezek alatt az évek során láttam, hogy a templom nehéz időket élt át.

Pénzt kerestem rá.

Kulturális rendezvényeket szerveztem.

Embereket hoztam Dumbrăvenibe.

Kapcsolatokat építettem ki a magyarországi és romániai örmény közösségekkel.

Megalapítottam az Örmény Alapítványt Dumbrăveniben. Csatlakoztam a Romániai Örmények Uniójához, és az ő segítségükkel létrehoztam a Dumbrăveni fiókot.

Hozzájárultam a sürgős munkálatokhoz szükséges források előteremtéséhez.

Kisebbségi felújításokat végeztem.

A tetőt felújítottam.

Utakat építettem az intézményekhez.

Szakembereket kerestem.

Olyan embereket kerestem, akik elkészíthetnék a forrásokhoz való hozzáféréshez szükséges projekteket.

Dolgoztam azon, hogy a restauráláshoz szükséges dokumentáció létezhessen.

És ezeket a dolgokat továbbra is csinálom.

Mindezt 1996 óta csináltam egészen a mai napig, anélkül, hogy valaha is figyelembe vettem volna, hogy a templom az enyém.

Nem valamilyen rendezvény miatt tettem.

Nem fényképek miatt tettem.

És nem azért tettem, hogy egy nap valaki azt mondja, hogy ez a templom az „enyém”.

A templom nem az enyém.

Nem tartozik semmilyen közigazgatáshoz vagy generációhoz.

Egy sokkal nagyobb történelemhez tartozik, mint mindannyiunk.

Ez az Erzsébetvárost építő örmények öröksége, és értékét tekintve ma Dumbrăveni, Erdély és Románia öröksége.

A „Szent Erzsébet” örmény katolikus templom egy olyan közösség tanúságtétele, amelynek alapvető szerepe volt Dumbrăveni történelmében.

Csak mi vagyunk azok, akiknek kötelességünk megőrizni azt az utánunk jövők számára.

Majdnem 30 évnyi részvétel után is ugyanaz a vágyam maradt, mint 1996-ban:

látni ezt a templomot helyreállítva, tisztelve, tele emberekkel, és tudni, hogy Dumbrăveni örmény öröksége itt marad az utánunk jövő generációk számára.

Tudni, hogy a dumbrăveni örmények történelme nem tűnik el a mi generációkkal.

És ameddig csak tudok, továbbra is részt veszek, hogy ez valósággá váljon.

A templomért. Az örmény közösségért. Dumbrăveni történelméért. És azokért a generációkért, akiknek tudniuk kell, hogy városuk ma egykor Erzsébetváros volt, Erdély egyik legfontosabb örmény központi helye. /3. számú fotómelléklet/

Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határozott, hogy **2026. augusztus 22-én**, 19 órai kezdettel nyilvános zenés irodalmi estet rendezett a Testület a Fehérvári Polgárok Egyesületével közösen az Oskola utca 10. szám alatti Városi Képtárban az Urartu Örmény Színház közreműködésével, akik kellemes nyárvégi estét varázsoltak a népes közönség számára. A nemzetiségi önkormányzat 300 ezer forinttal támogatta az Urartu színház fehérvári szereplését, a produkció létrejöttét. /4. számú fotómelléklet/

Nagy Lajos elnökhelyettes beszámolt továbbá arról, hogy részt vett a Fejér Vármegyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat által rendezett roma holokauszt megemlékezésen és a Székesfehérvári Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat fehérvárcsurgói koszorúzási ünnepségén.

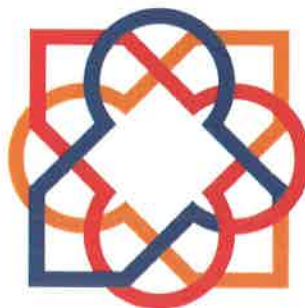
Varga István Attila elnök beszámolt arról, hogy a Székesfehérvári Lengyel Nemzetiségi Önkormányzattal Testületük együttműködési megállapodást kötött 2026. augusztus 27-én. /5. számú fotómelléklet/

2026. augusztus 6-án megkezdődött a táborok legjobbika, ma pedig már egy izgalmas kalózkalandban volt részük a magyarországi örmény gyerekeknek. Egy Jack Sparrow-t kenterbe verő kalózkapitány diktálta a tempót és még egy hajóágyú is elszabadult.

MEGHÍVÓ

A TARSOLY Ifjúságért Egyesület és
az Örmény Nemzetiségi
Önkormányzat képviselő testülete
ezennel
meghívja Önöket az

Székesfehérvári
Örmény
Nemzetiségi
Önkormányzat

Örmény népviselet a 19 században képműállítás megnyitóra és a különböző témákban színezés és kreatív foglalkozásra kicsiknek és nagyoknak

Időpont: 2026. augusztus 19. szerda 19 óra

Helyszín: Székesfehérvár, Fő utca 3. Márványcsarnok (az Ofotért mellett) és a
TARSOLY Ifjúságért Egyesület közösségi tere.

A megjelenteket köszönti:

Barna Éva, a TARSOLY Ifjúságért Egyesület elnöke

Varga István, a Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Lehrner Zsolt, Székesfehérvár alpolgármestere

Meghívott vendégeink: Székesfehérvár polgármestere, alpolgármesterei,
önkormányzati képviselői továbbá a Székesfehérvári Nemzetiségi Önkormányzatok
elnökei, képviselői és tagjai, valamint a városunk és környékünk lakói

Fővédnökök: Dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere

Lehrner Zsolt, Székesfehérvár alpolgármestere

Védnök: Deák Lajosné, képviselő, tanácsnok

Dr. Abkarovits Géza, Örményország első tiszteletbeli konzulja

Akopjan Nikogosz, a Magyar Országgyűlés Örmény Nemzetiségi Szószólója

A rendezvény nyilvános és ingyenes.

Kérjük jelezze részvételi szándékát: vargamost@gmail.com

Maradunk tisztelettel: **Varga István elnök és Nagy Lajos elnökhelyettes**

Kelt: Székesfehérvár, 2026. augusztus 6-án

A rendezvény Székesfehérvár Megyei Jogú Város támogatásával valósul meg.

SZÉKESFEHÉRVÁR
Megyei Jogú Város
Önkormányzata

ÖRMÉNY SZÖNYEGMŰVÉSZET A 18-20. SZÁZADBAN

EREDET

A szőnyegek eredete a történelem legkorábbi korszakaira nyúlik vissza. A legelső szőnyegek a mezopotámiai és a perzsa kultúrákban jelentek meg. A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják. A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják. A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják.

A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják. A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják. A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják.

A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják. A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják. A szőnyegek a kultúra, a vallás és a társadalom tükrét mutatják.

ARMÉNY SZÖNYEGMŰVÉSZET ARMÉNY SZÖNYEGKÉSZÍTŐK MAGYARORSZÁGON:

Torosian Avedis

Torosian Avedis (1892-1978) a legjelentősebb armény szőnyegkészítő Magyarországon. A szőnyegkészítésben való érdeklődését a család hagyományai és a magyarországi armény közösségek támogatása segítette. A szőnyegkészítés nemcsak művészi, hanem gazdasági tevékenység is volt, amely a közösségi életet erősítette. A szőnyegkészítés során a hagyományos technikákat a modern anyagokkal és eszközökkel kombinálta, ami a szőnyeg minőségét és tartósságát növelte. A szőnyegkészítés a közösségi élet része volt, ahol a nők a szőnyegkészítéssel foglalkoztak, ami a közösségi életet erősítette. A szőnyegkészítés a közösségi élet része volt, ahol a nők a szőnyegkészítéssel foglalkoztak, ami a közösségi életet erősítette.

INVITAȚIE

Uniunea Armenilor din România
- Sucursala Dumbrăveni -

Vă invită cu deosebită bucurie să participați la

HRAMUL
„ADORMIREA MAICII DOMNULUI”
al Bisericii Armeano-Catolice

din Dumbrăveni

15 august 2026

PROGRAM:

11:00 – Sfânta Liturghie

13:30 – Procesiunea

16:00 – Program cultural

*Vă așteptăm cu drag să fim împreună
în rugăciune, tradiție și comuniune.*

Zenélő Kultúr Udvar

Székesfehérvár, Oskola u. 10. (udvarában)

2026.08.22. 14.30 órától kb. 19.30 óráig
a Fehérvári Polgárok Egyesületének szervezésében

Előadók:

Happy Music Band - móri zenekar

KÖFÉM Férfikórus - ének

Drotleff Zoltán költő

Takács László - tangóharmonika

Erdősi Ildikó pillanatképek - ének, gitár, hegedű

Wittenberger Erzsébet, Lengyel Zoltánné - vers

Mészáros János Elek - ének

Klein Katalin - mandolin

Bednár András, Varga István - gitár, ének

Bruce-MacVickar - gitár

Fendrich Veronika - francia sanzonok

Matus Misi - tárogató, pánsíp, ének

"Miénk ez a Föld" Urartu Örmény Színház
zenés műsora, fellépőivel és táncosaival

(részlet: Musza Dagh Musical,

és Aznavour

című előadásból)

Támogatóink:

Székesfehérvár
Önkormányzata

Fehérvár
Média centrum

Festők: Simon M. Veronika tanítványai: Szemenyei Éva,
Berendi Márta, Nagy Mariann, Klein Márta,
Lengyel Zoltánné Ani, Pásztor Judit, Rómer Ilona,
Wittenberger Erzsébet

Fotók: Marton Ágota, Dénes János

Vers: Drotleff Zoltán költő, Wittenberger Erzsébet,
Lengyel Zoltánné Ani

A belépés ingyenes!

Az összes Reels Továbbiak ▾

Jerevan vagy Radio Jerevan, Ejje ott jártam nálad. Kommentben lehet választani.

2026. augusztus 22-én, 18:25 órától egy igazán különleges kulturális programra invitáljuk Önöket. A Városi Képtárban (Oskola utca 10.) zenés irodalmi est keretében fellép Székesfehérváron az Urartu Örmény Színház. A rendezvény nyilvános, minden érdeklődőt szeretettel várnak.

MIÉNK EZ A FÖLD

Kivonatok az Urartu Színház Musza Dagh Musical és AZnavour című előadásaiból
ZENÉLŐ KULTÚR UDVAR, 2026. augusztus 22-én, 18:25

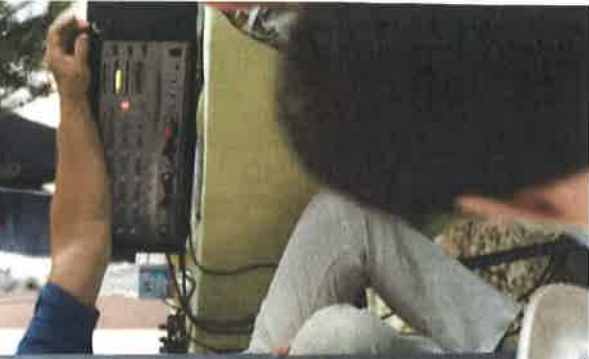

Közreműködnek
Kovács Olga
Tóth András
ifj. Diramerján Artin
és az Uratu Tánccsoport

Fehérvári Polgárok Egyesülete

www.fehervaripolgarok.fw.hu
fpe1994@gmail.com

Ikt.sz.: _____ / _____

Együttműködési megállapodás 2026. évre

A Székesfehérvári Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat, valamint a Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat a Örmény – Lengyel – Magyar barátság ápolására, nemzeti ünnepeink közös lebonyolítására, egymás munkájában kölcsönös segítségnyújtásra, hagyományaink ápolására és a szabadidős programjaink kölcsönös segítésére együttműködési megállapodást köt.

A felek rögzítik, hogy a Örmény – Lengyel – Magyar barátság ápolására, nemzeti ünnepeink közös lebonyolítására, egymás munkájában kölcsönös segítségnyújtásra, hagyományaink ápolására és a szabadidős programjaik kölcsönös segítésére a 2026. évre vonatkozóan együttműködési megállapodást kötnek:

1. A felek vállalják, hogy legjobb tudásuk szerint segítik a másik felet, ha az segítséget kér programjai szervezésében.
2. A felek vállalják közös programjaik anyagi terheinek arányos megosztását.
3. A felek a megállapodást 2026. évre vonatkozóan kötik.
4. A felek az éves munkaterv egyes pontjait – mely a megállapodás konkretizálása – közösen állítják össze.
5. A megállapodásban rögzítettek mindkét fél számára egyformán vonatkoznak.
6. A felek rögzítik továbbá, hogy a nemzetiségi önkormányzati jogok minden nemzetiségi önkormányzat tekintetében egyenlőek, közöttük alá-fölérendeltségi viszony nincsen.
7. A megállapodásban rögzítettek mindkét fél számára egyformán vonatkoznak.

Székesfehérvár, 2026. 08.27.

p.h.

Varga István elnök

Székesfehérvári Örmény Nemzetiségi
Önkormányzat

Szalai Tamás elnök

Székesfehérvári Lengyel Nemzetiségi
Önkormányzat

